

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Інститут гуманітарної підготовки та державного управління

_____ (назва інституту)
Кафедра філології та перекладу

_____ (назва кафедри)

Вет ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор _____
(підпис)
Д. І. Дзвінчук
(прізвище та ініціал)
_____ 2018 р.

Основи прикладної лінгвістики

_____ (назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень
(рівень вищої освіти)

03 «Гуманітарні науки»

галузь знань

_____ (шифр галузі)

035 «Філологія»

спеціальність

_____ (шифр спеціальності)

спеціалізація*

035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська»

вид дисципліни

обов'язкова
обов'язкова / вибіркова

Івано-Франківськ-2018

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ**

Інститут гуманітарної підготовки та державного управління

(назва інституту)

Кафедра філології та перекладу

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор _____

(назва інституту)

_____ Д. І. Дзвінчук

(підпис) (прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 2018 р.

Основи прикладної лінгвістики

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень

(рівень вищої освіти)

03 «Гуманітарні науки»

галузь знань

(шифр і назва)

035 «Філологія»

спеціальність

(шифр і назва)

спеціалізація*

035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська»

вид дисципліни

обов'язкова
обов'язкова /вибіркова

Івано-Франківськ-2018

Робоча програма дисципліни «Основи прикладної лінгвістики» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Англійська філологія та переклад» на здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 035 «Філологія» і спеціалізацією 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська».

Розробник:

доцент каф. філології та перекладу, канд. філол. наук

Стахмич Ю.С.

_____
(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання)

_____
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філології та перекладу
(назва кафедри)

Протокол від «04» вересня 2018 року № 1.

Завідувач кафедри філології та перекладу
(назва кафедри)

_____
(підпис)

Когут О.В.
(прізвище та ініціали)

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри філології та перекладу
(назва кафедри)

_____
(підпис)

Когут О.В.
(прізвище та ініціали)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Основи прикладної лінгвістики» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах	
			Семестр 2	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	3		3	
Кількість модулів	1		1	
Загальний обсяг часу, год	90		90	
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	36		36	
лекційні заняття	0		0	
семінарські заняття	0		0	
практичні заняття	18		18	
лабораторні заняття	18		18	
Самостійна робота, год, у т.ч.	54		54	
виконання курсового проекту (роботи)	0		0	
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	0		0	
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	0		0	
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	0		0	
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	28		28	
підготовка звітів з лабораторних робіт	26		26	
підготовка до екзамену	0		0	
Форма семестрового контролю	Залік		Залік	

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни «Основи прикладної лінгвістики» полягає в наданні студентам інформації про прикладну лінгвістику як про сучасну дисципліну, галузі якої динамічно розвиваються; закладанні основ ефективного використання сучасної комп'ютерної техніки в галузі перекладу; ознайомленні студентів з основами роботи в операційній системі Windows, стандартними програмами та найпоширенішими пакетами програм з обробки текстової інформації, системами оптичного розпізнання текстів, сучасними автоматизованими системами перекладу, системами он-лайн перекладу та електронними словниками, які використовуються в перекладі; ознайомленні студентів з різноманітними видами інформаційного пошуку за допомогою сучасних пошукових систем; ознайомленні студентів з усіма важливими проблемами та завданнями, які стоять перед сучасною прикладною лінгвістикою.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- вибирати і використовувати відповідні інформаційні технології під час вирішення комплексних завдань аналізу і синтезу;
- застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі;
- розмежовувати типи та види інформації та інформаційних джерел, обирати метод і засіб пошуку;
- виконувати вибірку потрібної інформації за допомогою правильно визначених та сформульованих критеріїв пошуку;
- визначати джерела інформації та стратегії їх пошуку, зокрема під час організації науково-пошукової діяльності у галузі філології;
- використовувати інформаційні технології під час перекладу науково-технічних текстів;
- демонструвати професійні знання (теоретичні, процедурні, інтегративні), навички, уміння (пошуково-орієнтовні, аналітичні, інструментальні) в галузі ІТ, а також професійно важливі риси перекладача-користувача ІТ;
- оцінювати програмне забезпечення для здійснення перекладу;
- використовувати програмне забезпечення для здійснення перекладу;
- виконувати машинний переклад.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей:**

загальних:

- соціально-особистісної компетенції, яка полягає у розвитку здатності учитися;

загальнонаукових:

- базові знання у галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички використання програмних засобів і навичок роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси;

- базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для освоєння професійно-орієнтованих дисциплін;

- інструментальної компетенції, яка полягає у розвитку навичок роботи з комп'ютером;

загальнопрофесійних:

- інформаційно-технологічної компетентності, яка охоплює уміння використовувати інформаційні технології при перекладі науково-технічних текстів;

- професійні знання (теоретичні, процедурні, інтегративні), навички, уміння (пошуково-орієнтовні, аналітичні, інструментальні) в галузі ІТ, а також професійно важливі якості перекладача-користувача ІТ;

спеціалізовано-професійних:

- формуванні вміння уніфікації та стандартизації науково-технічної термінології; виконання машинного перекладу; створення словників та баз даних лінгвістичного спрямування.

2 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ**2.1 Тематичний план лекційних занять (не передбачено)****2.2 Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 2.**

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем лабораторних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Основи прикладної лінгвістики	18			
ЗМ1	Оптимізація когнітивної, епістемічної та соціальної функцій мови	18			
П 1.1	Об'єкт і методи прикладної лінгвістики.	2		1	1
П 1.2	Прикладна і теоретична лінгвістика: проблеми взаємовпливу. Актуальні проблеми прикладної лінгвістики. Розвиток прикладної лінгвістики в Україні.	2		1	2
П 1.3	Комп'ютерна лінгвістика	2		1	3
П 1.4	Прикладні аспекти квантитативної лінгвістики	2		1	4
П 1.5	Оптимізація епістемічної функції мови. Лексикографія.	2		1	5
П 1.6	Оптимізація епістемічної функції мови. Термінознавство та термінографія.	2		1	6
П 1.7	Оптимізація епістемічної функції мови. Корпусна лінгвістика	2		1	7
П 1.8	Оптимізація соціальної функції мови, функціонування мови як засобу впливу.	2		1	8
П 1.9	Механізми варіативної інтерпретації дійсності в нейролінгвістичному програмуванні. Політична лінгвістика. Контрольна робота 1.	2		1	9

2.3 Теми лабораторних занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем лабораторних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Основи прикладної лінгвістики	18			
ЗМ2	Оптимізація функціонування мови як засобу передачі інформації	18			
Л 2.1	Переклад як прикладна лінгвістична дисципліна.	2		2	1
Л 2.2	Завдання лінгвістичної теорії перекладу.	2		2	2
Л 2.3	Семантика перекладу.	2		2	3
Л 2.4	Синтактика та прагматика перекладу.	2		2	4
Л 2.5	Машинний переклад.	2		2	5
Л 2.6	Програми комп'ютерного перекладу.	2		2	6
Л 2.7	Оптимізація спілкування з ЕОМ: системи обробки природної мови.	2		2	7
Л 2.8	Теорія і практика інформаційно-пошукових систем. Українські інформаційно-пошукові системи.	2		2	8
Л 2.1	Підсумкове заняття. Контрольна робота	2		2	9

Всього:

М1 – модулів 1

ЗМ – змістових модулів 2

2.3 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виносить на самостійне вивчення, наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Матеріал, що виносить на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносить на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Інформаційні технології в перекладі	54		
ЗМ 1	Оптимізація когнітивної, епістемічної та соціальної функцій мови	28	1	
С 1.1	Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	28	1	
ЗМ 2	Оптимізація функціонування мови як засобу передачі інформації	26	2	
С 1.2	Підготовка до лабораторних занять та контрольних заходів	26	2	

3 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Основна література

1. Баранов А. Н. Введение в прикладную лингвистику : [учебное пособие] / Анатолий Николаевич Баранов. – М. : Едиториал УРСС, 2003. – 360 с.
2. Стахмич Ю. С. Прикладна лінгвістика та інформатика : лабораторний практикум / Ю. С. Стахмич, В. Д. Мельник. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. – 96 с.

3.2 Додаткова література

1. Блехман М. С. Комп'ютерна лінгвістика / Михайло Самойлович Блехман. – Х. : ХГУ, 1997. – 153 с.
2. Дарчук Н. П. Комп'ютерна лінгвістика (автоматичне опрацювання тексту) : підручник / Наталія Петрівна Дарчук. – К. : Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2008. – 351 с.
3. Карпіловська Є. А. Вступ до комп'ютерної лінгвістики / Євгенія Анатоліївна Карпіловська. – Донецьк : ТОВ “Юго-Восток, Лтд”, 2003. – 184 с.
4. Карпіловська Є. А. Вступ до прикладної лінгвістики : комп'ютерна лінгвістика : [підручник] / Євгенія Анатоліївна Карпіловська. – Донецьк : ТОВ “Юго-Восток, Лтд”, 2006. – 188 с.
5. Партико З. В. Прикладна і комп'ютерна лінгвістика : Вступ до спеціальності : [навчальний посібник] / Зіновій Васильович Партико. – Львів : Афіша, 2008. – 224 с.
6. Автоматическая обработка текстов на естественном языке и компьютерная лингвистика : учеб. пособие / [Большакова Е. И., Клышинский Э. С., Ландэ Д. В., Носков А. А. и др.]. – М. : МИЭМ, 2011. – 272 с.
7. Бархударов Л. С. Язык и перевод: вопросы общей и частной теории перевода / Леонид Степанович Бархударов. – М. : Междунар. отношения, 1975. – 240 с.
8. Беляева Л. Н. Лингвистические автоматы в современных гуманитарных технологиях / Лариса Николаевна Беляева. – Спб. : ООО “Книжный Дом”, 2007. – 192 с.
9. Бурдаев В. П. Системы штучного інтелекту : конспект лекцій / Володимир Петрович Бурдаев. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 156 с.
10. Виноградов В. С. Введение в переводоведение (общие и лексические вопросы) / Венедикт Степанович Виноградов. – М. : Издательство института общего среднего образования РАО, 2001. – 224 с.
11. Вопросы моделирования языка и машинного перевода : [сборник научных трудов] / [под ред. Х. А. Радзикулова]. – Самарканд : Изд-во СамГУ, 1984. – 99 с.
12. Гайна Г. А. Системы штучного інтелекту / Георгій Анатолійович Гайна. – К. : КНУБА, 2007. – 207 с.
13. Глибовець М. М. Штучний інтелект : [підручник для студентів вищих навчальних закладів] / М. М. Глибовець, О. В. Олецкий. – К. : Видавничий дім “КМ Академія”, 2002. – 366 с.
14. Доля В. Г. Комп'ютерні системи штучного інтелекту : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Віктор Гнатович Доля. – К. : Університет “Україна”, 2011. – 296 с.
15. Зубов А. В. Основы искусственного интеллекта для лингвистов : [учеб. пособие] / А. В. Зубов, И. И. Зубова. – М. : Университетская книга; Логос, 2007. – 320 с.
16. Інформаційні технології в перекладі : [навч. посібник] / [за заг. ред. Т. І. Коваль]. – К. : Видавничий центр КНЛУ, 2010. – 261 с.
17. Історія машинного перекладу: стислий огляд : [навч. посіб.] / [уклад. П. О. Бочан]; Чернів. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. – Чернівці : Рута, 2010. – 47 с.
18. Леонтьева Н. Н. Автоматическое понимание текстов: системы, модели, ресурсы : [учеб. пособие для студ. лингв. фак. вузов] / Нина Николаевна Леонтьева. – М. : Издательский центр “Академия”, 2006. – 304 с.

19. Мамедова М. Г. Машинный перевод : эволюция и основные аспекты моделирования / М. Г. Мамедова, З. Ю. Мамедова. – Баку : Издательство “INFORMASIYA TEXNOLOGIYALARI”, 2005. – 156 с.

4 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Таблиця 4 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Основи прикладної лінгвістики»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Модуль 1	100
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ1	50
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ2	50

Остаточне оцінювання екзамену з дисципліни проводиться відповідно до вимог чинного Положення «Про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів» та відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни